

2192
Б-18

Вагът

Almanax

ҚЫРОЇЪЗМАМБАС
FRUNZE 1939 ҚАЗАН

BAQYT

ALMANAX

Топлооқи СбДбҚБЕКОВ

ҚЫРГЫЗСТАН МАМЛЕКЕТТИК БАСМАСЫ
FRUNZE 1939 QAZAN

seti	seti
Rossijany birinci kergonymdo	Bilim 22
Boroncijev 3	Kolhoz waqynda 23
Ölköbyzdyn qaçybaoçan baldarý	Qytajdyn çaş waatýrý 23
Çaň çyl, çañ turmuş 4	Böwöktör 27
Çazanda 4	Sýrýsýz 27
Uşul şajloo 6	Balsulqa — Şammetov B. 30
Çyrgal ömyr 6	Toqto qyjaj 30
Uluy waqyt 7	Bizdin el 30
Oktjabrdin tapanda 8	Paroxodqo mingende 31
Çajdın kergynyşy 8	Maqtanam 31
Emne qyssa ne wölot — Bek-turov Çusup 9	Qara 31
Tjan-Şan — Şerqulov Ş 10	Kel wöjunda 31
Emgek waatýrý — Aljijrov A. 11	bsyq-Kel — Çamanaqov İşenaj 33
Kördynay 12	Bulsul 34
Çendiraemjin qorqojmun —	Stalin çonynda yr — Bajtemirov N. 35
Qydyrbajev C. 14	Qajqyluy qabar 35
Ec korbögen çañlyq 14	Bizdin çajloo 36
A. S. Puşkin 15	Melmyl tyz 37
Lirika 15	Çetigen Bejšekoj v Ç 39
Keleşek 16	Şattýq kyy 41
Gyl tergende 16	Sýrým 42
Muz tepkende 17	Qytaj qyzy 43
Emgek qyzy 17	Muzejindi kergen de — Aljiev E. 44
Zuura, Nina 18	Emgek qyzy 44
Bolom — Asanov 19	Zamandaşymal 45
Gylyn sonun 19	Qaranqyda — Çanalijev 45
Tolqo qursum qomuzdu 20	El qorqojmun — Esenqoçojev Q. 48
Saqajtam 21	Billimge 49
Men el kynde 21	Çazqy talaada çaştar. Q. Bşimbekov 50
Çañ qyjmal — Boowekov Q. 22	Çañ zaman çaştarý 50
	Turmuş konydy — T. Taştemirov 52

BORONCIJEV

ROSSIJANY BIRINCI KÖRGÖNYMDÖ

Rossija şanduu çer eken,
brıs, altın ken eken.
Avas salqın kek çaşıl
Suusamırdaj kebeteç.
Çapan terek waqtarý,
Qaraqajý sapsarý.
Ar çöçactın waarý ösyr,
Asman melçip çatqaný.
Uqulcu ele sonun dep
bras eken aytqaný.
Şamal tijse ken toqoj,
Şoodurap waşın buloçajan;
Qaraqajý, teregi,
Qarş - terşi broçajan.
Çeri, suusu dyngyröp,
Çeñiştin brın brdoçajan.

İgeri tere eelegen,
Eckimdin wöwoj çumuşu.
Çerge qacan ee wöloçon:
Dıjqan menen çumuşcu?
Bajlar eelep waşqoçaj.
Çer tijsegen brıstuu!
Al zamanda zulumoçaj,
Amal çoç mojun sunuşcu.
Qyzy qan tögyp çumuşcu,
Qymbat waa menen turqozdu.
Qıbulçupsun Rossija
Quttuu wösun qyzyltuu.
Bul çeniştı korbındy.
Korbögen kiş armandaj!
Qıp çaraşır qalırsın
Bizdin brıstuu waqtuu baldarqaj.

ÖLKÖBYZDYN QAÇYBAOÇAN BALDARÝ

Janvardın on ekist aygyn dep,
Çyrek tolqur, suudaj taşır kyryldöp,
El şajlaçan erkindyylör waş qoşur,
Ken Kreml turoçan kezı kylyndöp.
SSSRdın qaçybaoçan walsaný,
El işenip dovuş bergen baldarý,

49514

Çoortuu redaktor OSMONOV, İ. İ.
Texredaktor FAXRUTDINOV R.
Çoortuu korrektor ŞAMBAKEJEV B.
Çyqyşına çoortuu ÇOROBAJEV Ç.

Teryyge 13/VIII 39-çyl berildi. Basuuqa 31/X 39-ç. qol qojuldu. Qaçaqzдын formatı 60x92¹/₁₆. Bir basma tawaqta 48 400 tamqa. Berdiş 2¹/₄ ses. ma tawaq. Qyryşglavlit № B-184. Qyryşmatamas № 46. Narjad № 0228. Tiraz 3140.

Qazan, Mislavskij 9, Tatpolligraf 1939-ç.

907

Çer-çerdegi ar uluttan kelgender,
Kremlde qol berişip nyt naarъ,
Bir-birine bir tuuqandaj kerynyp,
Qubanyctuu qucaqtaşqan uvaşyъ.
Taalajъ keç elke çarъq, el çarъq,
Asman, çerdin kerkы cыşыр nurdanыр,
Şattanыşыр şanduu çыrojal şajlooşo,
Şajыр çaştar şaşыр qooz yn salыр,
El aqъnъ epkindenыр tolquduq,
Ecen tyrlыy muzikaqъa kyy calыр,
Saltanattuu sotsialisttik elkege
Dyjne çyzy dyngyresyn tamşanыр.

ÇANЪ ÇYL, ÇANЪ TURMUŞ

Bul çanъ çyl kylyp keldi çanырыр,
Boldu sizde toodaj toodaj çanыbъq.
Şajloo şaңъ çer asmandъ gyldetty
Epkindyylor şanduu sözge alыnыр,
Kylyndetyр, Frunzenin qalaasъn,
Asman melçыр, quruluştar salыnыр,
Өmyrynde volo elekter volundu
Tyndyk ujul çer coqusu tabыnыр,
Dыvırtıvıyz çer çyzıne uşuldu,
Bizdin атаq nyt dyjnege taanыnыр.

ÇAZЪNDA

Mal çajыlsa betegelyy bel sonun,
Kolxozcuqъa keleşy keç çer sonun
Tazalaqъan kёnylynde kir qojvoj,
Bulut kёcыр, atыр çattuu çel sonun.
Malъ teldep, çeri gyldep, çarqыrap,
Çaz nurunda kolxoz ajы eң sonun.
Çaz çarqыrap, çaşыл, qызыл gyl çajnar,
Burup-burup bulbul cecen quş sajrap,
Qajratъ mol traktorlor kyркyрep,
Kolxoz, sovхоз qatar tyşыр qoşo ajdar;

Erk balsanъ talьqpaşqan talaadan,
Epkyndyy bol elden murun bel bajlap.
San sapatъn ojdoşudaj işteseк,
Uşu kynde çerdin beti bal qajmaq.
Qызыл-tazыл qaştaqtarъ gyldegen,
Qoju teldep, qozu, ulaşыр dyrwegen.
Talyqpaşqan balsan unaa kolxozdo,
Çeke şiri bir soqonu syjrogen.
At salыşыр ajal, erkek, qarъ, çaşы, —
Mындаj çemіş volşon emes dyjneden,
Kyryldetyр malъ sonun vaşыşqan
Malcыlardъ malcъ şefke alыşqan.
Bardыq telyn planъnan aşырыр,
Qandaj balsan cыşar eken çarъştan,
Taalajlyu eldin ajaldarъ qajrattuu,
Tartъnbastan, alqъa qadam salыşqan.
Sotsialisttik saltanattuu majdanda,
Qaşыbastan birdej qanat qaşыşqan,
Partijanъn uluu çolu astыnda
Uşuqtarъn qoldoruna alыşqan.
Bizdin elke eşet kycep өercyjt,
Ar kimisi mildetterin alыşqan.
Taşыр, aşыр ala toonun vulaşыр,
Çanoqъa uşumduu kyy cыşarşan uvaşыр.
Çerdin beti çaşыл-qызыл kylyndep,
Çaz nurunda çajnar çerdin ыraңы.
Kolxoz malъ qartap cыqsa bir sonun
Qaşqa suunun adыр-adыр qыraңы.
Qojcularъ qojun ajdar çыloşadan,
Qooz ynyn qoşur salыр ыrdaşqan,
Өmyrynde volo elekter volundu.
Asыldantыр arqar menen qulçadan,
Tarъxta çoq dalaj iştı atqardыq.
Bizdin elke bilim çolun cыndaşqan.
Өner bilim elkevyzdy suşarşan,
Өlke bolduq esyp çetip ulanşan.
Ala toonun atъ vuudan qaşыvas,
Asker minse arыş kerip suraloşan.

UŞUL ŞAJLOO

Talaasъ paxta, toosu ken,
Eli şajr çeri ken,
Çыроалында турмуştun,
Baştaloşan uluu şajlooşo
Balдаръ çazat çыроşыздың.
Ken Tjanşan toosunan,
Aq qarлуу asqa zoosunan,
Kempiri menen calдаръ,
Kelti menen valдаръ,
„Uluu Stalin bolsun“ dep,
Uralar çыçat oozunan.
Erktyu doşus weyyu ycyn.
Men da oşoşo qoşulam.
Aqылдың tunuq vulaşы
Өлкөнyn çарық çыраşы,
Stalindik çenişte,

Çalыңduu çaştar cubady.
Ajтыр ketken Iljictin
Atqарар çолun ulady.
Stalindi şajlajыыз,
Aqылдың keni, vulaşы.
Өлкөнyn çaş çаоşында,
Kemenger Ilje varында,
Talyqрай çолду çавыşqan,
Taalajды birge tabыşqan
Emgekci ycyn erinbej,
Ecendin torun çарыşqan.
Betme wet kelgen kyreşte
Qaçыvaj çanat qaçыşqan.
Bajqasaq Uluu Stalin, —
Baqtыça tuuloşan daаныşman.

ÇЫРОЈAL ӨMYR

(Konstitutsijaqa qarata)

Bul çапы çы kylyp keldi çапыр,
Bir çаоşыnan qoşo keldi çапылq.
Ala tooluq ajal, erkek çoldoşqo,
Keldi sonun ketpes deşlet tabылp.
Ecen çыdap, ezilgeniz qarqanda,
Erik çолun çырма çы tapqanoşa.
Qubanoşandan çыројal turmuş көrkynө,
Qulac çajыр, ajlanoşым var asmanoşa.
Çyrek tolqujt syjyngөnden turmuşqa,
Qanat çajыр ucup çықты çыldыzoşa.
Qылым воју қыяндықта kyn өткөн,
Çапы zakon çарq dej тысты çыроşыzoşa.
Kel çoldoştor, aloşa qaraj çyрөlyk,
Өçpes çарық өлкөыздө тывөlyk,
Saltanattuu sotsialisttik majdanda,
Şajыр çaştar çарқырайық, kyлөlyk.
Kolhoz, sovhoz gyldetöly talaаны,
Ar şajmandы çумşaj willp, alaly;

Emgekci ycyn erkin tijgen au kynde,
Eñciñizden qantip quru qalaly.
Qызы asker qызы gyldөj çajqalyр,
Өsyр çықты өлкөызды çajтарыр,
Bolot қылы, taamaj mergen çoldoştor,
Qарşы kelgen çoonun mizin majтарыр.

ULUU BAQЫT

Çeri dan, eli şajыр, toosu altын,
Murun el bilgen emes munun varqын.
Bilimden bir çанса çы artta qalyр,
Tumanda tujuqtaloşan Qыроşыз qalqым.
Oktjavr өçpes çарық nuruң tijp,
Qыроşыздың қыла çerge ajты даңqын.
Oktjavr emgekcinin kyjgen şамы,
Tuulup, өлкөыздө uluu Stalin
Emgekci gyly ачылыр çарқыradы.
Qылымдар өткөн eken алың-алың.
Murun el qutulbaşan mundan, zardan,
Çenilbes oktjavrдин tuusu алында,
Emgekci kyлө qarap çарқыраşan.
Urmattuu uluu oktjavr kynym wygyn,
Duşmandың çоosun wepип, torun çарqan.
Bul çeniş oјloşula qандаj çeniş,
Emgekci birgişip çыqqan tegiz,
Qacыrsa çajratы var çапыlandaj,
Qарmasaq qara taşты eriteviz.
Ajныvaj анық tijp atqan oşu,
Өksyөj özy çetip sunoşan qolu,
Qыроşызда çыраақылық өsyр, çetip,
Soşuldu duşmandardың vardыq tovu.
Duşmandы quup çықтыр, wetin ачыр,
Qubantты partjаның uluu çолu.
Çарq etken uluu Oktjavr sen bolsoson,
Çоq ele biz мыңалық adam болuu,
Çақында soјuz болup, waқты qonup,
Çaş қыроşыз çарқыратты ala toonu.

OKTJABRDIN TANÛNDA

Qaraňy elek qanqorlordan varýnda,
 Gyldep östyk oktjabrdin taňnda,
 Too içinde tonun etke kijgen el,
 Çarqyldadyq Stalindin şaňnda.
 Milliondop ucquc cäqtä ojnoqon,
 Murun bizde mýndaj öner bolwoqon;
 Ot araba, aeroplan, dirzavil —
 Ajlyq çoldu kyndygynä bolçoqon.
 Duşmandarğa er bolşevik çol berbej
 Cirikterdin beti acylojan usaqy.
 Aram ojluu arawyzda çyrgönder,
 Aram işi aňtarlyp qulady...
 Elge qarşy qara neet duşmandy,
 Qaltırastan typ tamyrın çulaly.
 Bajqap çyryp vadırajtıp körsötkön
 Barakelde, partijanyn qıraany.

ÇAJDÛN KÖRYNYŞY

Kykyk sulul yn salyp,
 Baq daraqta sajranojan.
 Ösymdyk çöptör nuralyp,
 Kök çaşyl gyl çajnanojan.
 Çer betin sonun tyrdöntkөн,
 Kilemdej acyq tyr salyp.
 Kylyndep nurun teň cäsyp,
 Ujadan cöjat kyn calyp.
 Melmilder qalqyp, salqyn çel,
 Mөngylyy qardy eritet.
 Çajdyn bir sonun körynyş
 Çandardyn varın sergitet.
 Çajynda kiret emgekke,
 Çan çanbar qamlyp.
 Çar menen taldyn booruna.
 Çaňartyp uja sallyp.

Balapandar çetlip
 Ar çyl sajn çañyryp,
 Çerdin beti qulpunup,
 Tuqaba şajy çamlyp.
 Savaq savaq kyy calat
 Saratan tınbaj cырыldap.
 Cыmın cirkej kyn voju,
 Yn salat sonun ыrdap.
 Tanoja maal sajranojan,
 Tanşojan sulul ynyn uq.
 Tartar menen kykyktyп,
 Tınbaj tartqan kyyн uq.
 Aq çajdyn toluq kezinde
 Atır çyttuu çel soqot.
 Asyl tuqum mal vaqyp
 Adıroja kolxoz el qonot.

BEKTUROV ÇUSUP

EMNE QÛLSA NE BOLOT¹

Aktivder tuura iştese,
 Erkindep işin kыctese
 Birine niri dıjqandar,
 Ertelep işke tyş dese.
 Dajar qılsaň şajmandy,
 Dalaj çerler ajdalды,
 Tavijat özy qoldoso,
 Dıjqandar körsyn pajdandy.
 Başqarmağa vaş işse,
 Brigadağa qoşo işse,
 Ajal, erkek, qarşy, çaş,
 Qajaja ajtpaj çen çyrse.
 Murap tınbaj bastırsa
 Ertelep alış qazdırsa
 Dıjqandar kirip işine
 Normosun toluq atqarsa.
 Ustalar tursa uzanyp,
 Ottoju temir qызарyp,
 Kinge kerek şajmandar
 Bytө berse cыnalyp.
 Çöjac usta baltasyn,
 Ötkyr qылып taptasyn,
 Ögyzge salqan çarmoosu
 Öksytyp sыныp qalbasyn.
 Köp ajdasaň vedeni
 Kylykter qojsoj çegeni,

Orundalsa köp menen,
 Başqarmanyn degeni.
 At semirse dındırdaj
 Arabanь sыndırбай
 Boçu, xamut, şiltja
 Bekem bolso cыңçыrdaj.
 Ögyzge salsa çarmoону,
 Öksytpөj ajdap ajdoonu,
 Östyryge malıandy,
 Tandap berse çajloonu.
 Ferme vaştyq malına,
 Beri kelsej çанына
 Köp östyryp mal sanын,
 Köz salsa sapat çақына.
 Maldardy tyk qorotpo,
 Uuru vөry çolotpo,
 Aşboj menen töldese,
 Staxanovcu bolot qo.
 Başqarma, aktiv vaaryşy,
 Uluu da, kicyy qarışy
 Qalyşpaj vaary iştese
 Kolxozdun oşol şaanisi.
 Oşondo kolxoz onolot,
 Arada tosqool çоқолот,
 Atqarsaň uşul ajtdandy,
 Aloqанын көсme туu bolot.

¹ 58 Çaştaqь kolxozcunyn ajtqаны.

ŞERQULOV Ş.

TJAN-ŞAN

Ecen çyl çattyn Tjanşan
 Ec kimgе versej kenindі,
 Erkindik door keldi ele,
 Emi çajdın denindі.
 Qызыл cap qыja tooloruң
 Qарсыңaj tereң qooloruң,
 Qызыл tylky suusaryң
 Qарталында çojloçoң.
 Uçqan adam qubanat!
 Ularъ тоодон ыşqырыр.
 Ulaqtaryн eercitip,
 Elięi qасыр ыşqырыр.
 Turmuştun kyly çajnadъ,
 Acыldъ waqtың Ala too.
 Denindі çajыр ken ыerdin
 Men menstgen ыjlk zoo.
 Bejlin kenен Ala too,
 Bee wajloocu çerin var.
 Baqtылуу eldi tojoуzoçan,
 Baa çetpes altын kenin var.
 Sar ezen çajыq Tjan-Şan
 Sarыmsaq menen көыргөн,

Sovхозdun malъ çajылыр.
 Salmaqъ aşыq semirgen.
 Aşqasъ sonun Ala too,
 Adыrdan ajuu waqырыр
 Arqar qulça aralaş
 Adыrdың cөвын çарырыр.
 Qalyң toqoj sende var!
 Qараңaj arca çajыңdan
 Carваның malъ semirip,
 Çaqaça çojlor çajыloçan.
 Ala toonun waşыnda,
 Aq selde caloçan qarъ var.
 Adam varvas çerinde
 Arstandardың waary var.
 Betegenъ selden buralat,
 Belsenip senden suu açat.
 Bermet kenin bergenge
 Bejlin cecip qubanat.
 Bulsulda muqam yn salыр,
 Toqojunda sajradъ.
 Eckі menen tekesi,
 Erkin öset çajdarъ.

ABIJROV A.

EMGEK BAATЫRЪ

Gyldey öskөн çajnaoçan,
 Kykyk bulbul sajraoçan.
 Turmuştun gyly acылыр,
 Qызықqо ыгын aılanam.
 Tolqutqan kenen talaanъ
 Maştajmың, menda kyy calam.
 Talaanъ tyrgө keltirgen,
 Tartыñaj aloça serpilgen.
 Talantың uşul belgisi,
 Tatыqtuu kyylөр certilgen.
 Emgekci erdin qoldoru
 Talaanың muңun ketirgen.
 Aj, azamat erler aj,
 Qыloçanың waary çaj.
 Emgek menen көz acqan,
 Bular qantip tursun çaj.
 Qызық turмуş, qызық iş,
 Çyrek qantsin tolqubaj.
 Qызыл çooluq buloçalajt,
 Qыzдарың көр, gyldy көр.
 Erkinde öskөн ulandar,
 Zamandың çaşыл gylyn ter.
 Zamandың erkin çaştarъ
 Qol qarmaşың qolun ber.
 Qajra tartpas, qaçыvas
 Bul zamandың çaştarъ er.

Qarъ deşej, çaş deşej,
 Qatqарыşat kylyşet.
 Şajыrlыqta çaşaşар,
 Emgekti çandaj syjyşet.
 Traktor wuzup dıңdardъ,
 Talaanың көrkyn cөçardъ.
 Qыz, kelincek yjrenyp,
 Traktor waşың buradъ.
 Çeñiştен çeniş ulanыр,
 Emgeke elim cubadъ.
 Kөrky cөqqan bul talaa
 Kөrktөndy мына qubandъ.
 Toj, tamaşa çыroçal aj
 Qantip qarap turalъ.
 Çaştardың şandıuu ovonun,
 Çyr eneke uçaly!
 Dep valdarъ qatqарыр —
 Enesin qarmap qolunan.
 Qubattanыр wel wajlar
 Uulunun çenejt soçunan.
 Ene da kylyp qubanat
 Çaştardың çalyң şaңыnan.
 Kele menin valdarың,
 Qызыл çooluq salыnam,
 Siler menen ыlr işter
 Siler menen тыңoçam.

Çaşm çetip, kyc ketip,
 Bolsom daşy qarbojan.
 Qyzыq emgek raqat,
 Taalajоја emi malьnam.
 Dedi eneler, vel vajlar,
 Emgeke emi çөнөгөн
 Qyzuu qajrat emgeke
 Birin-biri syrögen.
 Toj, tamaşa emgekten
 Qana kimi çydögen?
 Duşmandardь talqalar,
 Mьna alоја çөнөгөн.
 Qызыl nurluu qызыltuu,
 Keң talaada çelsirejt.
 Mьnda emgektin baatьrь,
 Degendigin belgilejt.
 Zoo qulatьp, too vuzоjan,
 Temir çoldor sozulоjan.

Paravozdor vaqьrьp
 Buda emgekke qоşulojan.
 Altьndь alьp qontorup,
 Çer astьnan taşbojan.
 Asman menen ajlanьp,
 Ata çurtun saqtaojan.
 Ata, enenin vaqьqanьn,
 Iş çyzynde aqtaojan.
 Baarьna maş azamat
 Bular emgek baatьrь!
 Iş çyzynde көryngөн.
 Maqtaş kerek baatьrdь.
 Bolşevikter өstyrgөн,
 Bular baatьr, ular er.
 Bolşevikce iştegen
 Bizdin çaştar anьq şer.
 Qazat berip ucurojan,
 Uluu Stalin kemenger.

Qoom mylkyn çegender,
 Onboşonun көrdynьy,
 Zakon menen qoom mylkyn,
 Qoroşonun көrdynьy.

Molotilka, komбайn,
 Egin nastь көrdynьy.
 Bilimsizge allımdyy,
 Bilim cactь көrdynьy.

KÖRDYNBY¹

Eңşertlip eskilik
 Çоşолоşonun көrdynьy.
 Kүndөн kyngө турмуşun,
 Onoloşonun көrdynьy.
 Sotsialistik carьnanьn,
 Qurulojanьn көrdynьy,
 Baj, qulaqtar bir vaştan,
 Quulojanьn көrdynьy.
 Elektorlor nur casьp,
 Çarqьradь көrdynьy!
 Çer qontorup traktor,
 Barqьradь көrdynьy.
 Çindі suular vaşьnьp,
 Şarqьradь көrdynьy.
 Tyrdyy-Tyrdyy maşına,
 Cьoşьp çatat көrdynьy.
 Kөpcylyk el emgekke,
 Bөqьp çatat көrdynьy.

Temirdej cьn bolşevik,
 Bekip çatat көrdynьy
 Maseleni Stalin,
 Cecip çatat көrdynьy.
 Radio, telefon,
 Ornop çatat көrdynьy.
 Bolşeviktin elderi,
 Çьroşьp çatat көrdynьy.
 Salt sanaasь vuzuqtu,
 bişьp çatat көrdynьy.
 braaq çerdi bolşevik,
 Çaqьn qьldь көrdynьy.
 Talanttuunu oqutup,
 Aqьn qьldь көrdynьy.
 Maş yjretyp çaştardь,
 Baatьr qьldь көrdynьy.
 Aqьjqatqa bizdin çol,
 Ornoşonun көrdynьy.

¹ El оозунан çazоjan Qыдырбајev Cekir.

QƏDƏRBAJEV CEKİR

ÇƏNDİRBEJMIN QOROQJUN

Bolşevik çəngən əlkəvüz,
 Balsan çəştar köktəvüz.
 Lenin tuusu astənda
 Yjrendyk taptəq ərtkə vız.
 Saqtoooşo eldin talamən
 Ar qacən dajardanamən.
 Stalin səzy men ucyn
 Asənəjan qural — çaraşym.
 Qəroşzdan volup qaarman
 Qorqorjmun qanduu açaldan.
 Kommunisttik tarıja
 Çyrəgyme qadalaşan.

Kelecek qanduu majdanda,
 Kliment çardəq saləanda,
 Men dajar qəroşz tuqumu,
 Kyreştə çəntp aləanoja.
 Quraləm eldin çyrəgy,
 Mingenim şumqar tyləgy
 Şamaləaj çyrşəm şuuldap,
 Duşmandən ucat yrəjy.
 Men əzym emgek çaləny,
 El ucyn qəjam çanəmdə,
 Çəndirəjmin qoroqojmun,
 Stalin bərgen vaşəmdə.

EC KƏRBƏGƏN ÇANƏLƏQ

Taləa, şaar çanəşp,
 Elest con çanələq.
 Gydək qəşpər kərk vərđi
 Fabrik, zavod saləşp
 Staxanov, Busəgin
 Bular səqte caməşp.
 Eski qəştaq çanərdə
 Qajəş mündəp arəldə
 Qat vıšegen qəroşzdan
 Mındəp kadr tabəldə
 Talaadaşp egındə
 Komvajn mənən oruldu.

Kolxoz, sovhoz ujuşp,
 Nur qəptadə ajəldə.
 Al çarəjə Tjan-Şan,
 Bıjık asqa çolu tar.
 Alar vıgyn oñdolup
 Moskva mənən qattaşqan
 Madanijət çanəşp,
 İlgeriləp çol tartqan.
 Qujultup suudaj cojundu
 Qurduq gigant volumdū
 Ecən tyrlıy aqılma n.
 Ysty çəm-çərt nur boləjon

Ezelde tarəx kərbəgen,
 Kərdyk dalaj sonundu.
 Kerilip nalqa çavəşqan
 Texnikanə tabəşqan.
 Dıjnənyñ vırlıñı,
 Məerəjləryñ aləşqan,
 Qajratə mol carcasas,
 Qaçvəşəjan arəstan.
 İtelgidej syry var,
 Betteşkenin qacərojan.
 Səşpər çatat kunyge,

Tyndykkə çol acəlojan.
 Ataşp con sojuzə,
 Molokov. Şmıd vaatərlar.
 SSSR dəp ataləp
 Dıjnəge ataşp
 Zor quruluş icinde,
 Eki vəştı attadəq.
 Lenin tuusun kəteryp,
 Daşp aləqə vasaləq.
 Bız vırbstuu çəştarvız.
 İştej kənyl acaləq,

A. S. PUŞKİN

A. S. Puşkin al qəlmədn,
 Altən vaaluu adamə.
 Oqtoj ətkyr səzy mənən
 Erk talaşqan qalamə.
 Tərkisində quu zamandən,
 Taaləjə ucyn aalamədn.
 Qanduu tərmaq vatqan kezde,
 „Nege dıjnə çaraldəm!“
 Dədi aqən əlgəncəky,
 Zulum mənən kyreştı.
 Erkındik dəp səqqan uny
 Orqol çuttu çyrəkty.
 Məna vıgyn çyz çəl toldu
 Asqar toolor çol völdu.

Sen çəşəjan Rossijaə
 Sotsializm ornodu.
 „Bir kezekte vızdı daşp
 Qadərləşar bılışer“
 Degen ojun tuura keldi.
 Altən vaaluu vızde sen,
 Adam zattən vıšulusun,
 Balı, azamat uılsun,
 Atqan tanəqə şənşpər vərər,
 Səndəj uulu tuulupsun!
 Sen vıšegen qəroşz elı,
 Sənıñ azər erməgl,
 Bul da vıšso əzyñ ajtqan.
 Atqan tanədn vərğeni.

LIRIKA

Kyngyrəngən çyrək sərb
 Kyyləndırgən vırcəny.
 Kyndəp, tyndəp əsyv çatqan
 Talantəmdən qərcəny.
 Turmuşumdun tartqan kyysy
 Texnikamədn kyzgysy.
 Al lirikam səqqan unym
 Oputumdun ylgysy.

Denəmdəgl keremetim
 Sənıñ səmvat, kəşetim,
 Qana emese kyuge salə,
 Çəzojan qolum tezdestin.
 Emgekci elı qəroşzəmdən,
 Barqən vılsın vırmədn
 Çyrəgym sen tolquj vərđi,
 Sərbm acəp qəlmədn.

KELECEK

Keleceğin turmuşu
Ebecejsiz keç volot.
Al zamanı çarışqan
Şajır mynez er volot.
Bilim menen saqıbatır,
Asman çerge teñ volot.

Aeroplan zırıldar,
Soqur turojan çel volot.
Tartın çigil çoqolur,
Bir tuuqandaj el volot.
Teñcillikke ıyt dyjne
Başın ıjgen kez volot.

GYL TERGENDE

Bir tobıvuz coqulur
Gyl terıyge çenödyk.
Daqır bir oj ızde nar
Tooqo cıqır kənelyk:
Baarız birdej klijimcen,
Eñ ulusu degen men.
Borsoqon çaş valdarız,
Bojlorıvuz tepe, ten.
Dıyırıtışır qoşoşur,
Moturandap oqşoşur
Biz da bara çatabız,
Qatarlaşır toptoşur.
Bir denege coqulur,
Aldı çaqır qaradıq.
Degen maqsat çaqıaldı,
Daqır arıaaq baralıq.
Ojloqonun berıegen
Oşondojo balalıq!
Beş altı qadam sasqanda,
Bir qajırız aşqanda.
Aq, qızıl gylder keryndı,
Baştarı qarap asmanoja.
Añdan sonun çer eken,
Çarışır çaş çanoja.
Ajaal qılır toqtovoj,
Syjynur curqap çenödyk
Maqsatız mındaqır,
Baralıqta kerelyk.
Çettik gylge, sonunoja,
Oronduq qooz forumoja.

Qatırızır, kylyşır,
Kənılydy oty ojunda
Bir kezde gylge til ıytty
Qarınar çyrgen qolunda:
„Balıdar çaqır çyrgyle
bras ojnor kylyle.
Bıroq ızdı solıtpaj,
Ajaqıla, syjgyle!
Siler da gyl gyldögen
Denderi soo salamat.
Silerdej ecen çyzdögen,
Bızdı çıttajı qadanat.
Añdan sonun çarışır,
Çyrgenyner aralap,
Baqtılıu zaman valdarı
Bassa, tursa çajdarı.
Silersiner oşolor,
Kommunizm balıan.
Oşonduqtan mına sul
Mıldetıner aldaqır;
Yjyñe varır kee bırin,
Atandın alır temrin,
Usta volup yjrengyn,
Şajmanın çasap ellıdnı,
Ajırqca mıqtap ılgile
Ucquctıqtun ıltın.
Qaj bıriner varqıla,
Turnik çasap alqıla.
Erteli kec eki uvaq
Tañ tamaşa salqıla

Bıroq valdar talıqraj,
Bilim kenin qazırıla!
Çyry valdar ketesiz,
Yjyvyzge çetesiz.
Qızıl gyldın ajtanın
Qarınanca cecesiz,
Dedik daqır çenödyk,
Dañ salır bir necesiz.
Salqın ava kecki uvaq
Taş qulatat ecki ulaq.
Denesizge dem beret,
Gyldın çıbı burqurap;
Tyrkyn-tyrkyn kyy certet
Tunuq vılaq şırqırar.

Kyygym kirip kyn batqan,
Çaj ojana vasır kelesiz.
Momundaj degen qavardı,
Kelgenden kijn sezesiz.
Ajanaç çaman qorçuptur,
Bızdı ojlop ata enesiz.
Oşondon berı qıvanır,
Çardamdaş vıldu atavız.
Aradan yc-tört kyn öty,
Model çasap çatabız.
Biz volşevik valdarı
Talıqraj alqı vasavız.
Daqır-daqır, çar-çanır
Texnikanı acavız!

1/VII 37-çıl.

MUZ TERKENDE

907
Kelci Şake kele ojoj
Mında kytıp turajın.
Kecıy volsoq zırıldap
Añdan qanat qımarın.
Kercı sonun muzıvuz
Tunuqtıoju asmandaj.
Köz ıjaltır-çılınajıt
Altın kyn nur cacqandaj.
Qana Şake çenödyk
Bek oturojun çolenırp

Mındaç çerge maşırır
Ustat volup kənelyk.
Qara qantıp varavız
Quştan vacım canavız.
Eger çyrsek uşuntıp
Biz energe qınavız.
Elder ajtan çomoqtı,
Cın qılıuqa tuıldıq.
Ökewyzge eskende —
Kergözövyz uıldıq.

EMGEK Qızıl

Emgektin şajır qızıl syjlejt kylyp,
Közynen ecnes qajrat otu kyjyp
Syjlese sozy adamdı tolqundat
Kere alsas duşmandarqa volot kyjyt,
Emgekke kırıskende ıllek tyryp,
Turastan işteı beret elge kyjyt,
Bat ele saqırnasın şirin sozyn
Kelsen da eki çıbı bıрге çyryp.

Kirişti uşul kezde iş qamına,
 Dajardap iş quralın öz çamına.
 Kergende emgek qız istegenin,
 Bir sıjra qubut kiret qandarında.
 Cijilgen mandajında eki qaş,
 Al emi mın qulpunat qara cacı,
 Syjleğen sözderynyn varı sılıq,
 Tım ele tamşandırat adam zattı.

ZUURA, NINA

Zuura, Nina birigip,
 Arıq vojlor varıştı.
 Kece valdar çorçotqon,
 Qajıqcanı tabıştı.
 Andan Zuura ojıodu,
 Bır ojuncuq vaštoonu.
 Maqsat qılıp qojıstu,
 Qajıqcanı saqtoonu.
 Zuura Nina birigip,
 Kijimın cecip alıştı.
 Qalqıp turoğan suudaqı
 Qajıqcağa salıştı.
 Arıq menen qajıqca,
 Aqıp ketip varattı.

Paroxod der qatqırıp,
 Syjynısyıp qaraştı.
 Aldaj-aldaj termelip,
 Aqıp qajıq daqıda,
 Atqan oqtoı ıroıdı
 Aqqan suunın şarına.
 Zuura, Nina birigip,
 Arıq vojlor varıştı,
 Kece valdar çorçotqon
 Qajıqcanı tabıştı.
 Kijimderin suudaqı
 Arın çatıp alıştı.
 Qatqırıp kylysyıp
 Qajra çolojo salıştı.

ASANOV B.

BOLOM

Oktjabrdın,
 Çenişinde tuuldum.
 Çaş aralaş,
 Aqqan qanoğa çuuldum.
 Men taptıq,
 Asker bolom, tap qojom,
 Bardıq mycım,
 Bıajıqtuu uulumun.
 Minut sajnı,
 Keler kyndy sanadım,
 Samaqanım:
 Armijağa varamın.
 Mına vulcuq,
 Ajıvı çoq, tap-taza,
 Qantıp ele
 Asker bolvoj qalamın,
 Kercy meni
 Çıjırmağa taq toldum.
 Alıp sarqa
 Qolojo çaraq alamın...
 Çıldız qadap,
 Uzun şinel kijip men

Kylyk menen,
 Taq sekirtip sıjikten.
 Tavım ucun,
 Sarajevdaı er bolup,
 Tap duşmandın,
 Qavrojanın ijiltem...
 Bellme men,
 Coq vomıanı vajıajmın.
 Eminem kem
 Bolot quştı ajdajmın.
 Qarşı cıqqan
 Kapitalist faşısttı,
 Kekte çyryp,
 Uulandıram, çajıajmın.
 Tavım ucun,
 Otton ıytken çyregım,
 Kelecekke,
 Kucty qamdap çyremın.
 Qarap turoğun,
 Zamırekti bek qarmap,
 Ucuramın
 Duşmandardıñ, yrejın.

GYLYN SONUN

Arıjım gylın cacqan tyry vaşqa,
 Çeniştin şaşı tyşkən, öñkøj çaşqa,
 Qolunda qızıl tuular çelptidegen,

Çaraşyp, şalpar çooluq, qalam qaşqa
Belsenip emgek tuusun qolojo alıp,
Ee, qojcu cemylypsyz raqatqa.

Oj çene! qarındaştar kynyn sonun,
brdaşan qoşquroodoj ynyn sonun.
Qaalasan tandoşandş yzyp aloşan,
Zamanda qarındaştar gylyn sonun!

TOLOJO QURBUM QOMUZDU

Tolojo qurbum qomuzdu,
Şamalantşp şilekti,
Bul zamandşn kyysyn cal,
Eeliktirip çyrekty.

Bulbuldun tili taşşşş,
Bezelenip yn salıp
Aqşşşşn yny acşşşş
Çaşşşşaldanşp cer çazşşş
Aqşşşşn yny acşşşş,
Tegele çaşşşşaldanşp cer çazşşş!

Tolojo qurbum qomuzdu,
Konyldyn çelin çeldetip.
Aqşşşşn ajtqan kyysyn cal,
Bulbulşşş yny teçdeşşşp.
Coşşşş majdandan ovon al,
Emgeke eldi degdetip.
Tegele emgekke eldi degdetip!
Bulbul varşşşp qonvoso,
Gyl çajnavajit emespi.
Aqşşşşn konyl aşşşşpasa,
Til sajnavajit emespi.
Tolqundap çyrek soqposo,
Qan çajnavajit emespi.
Tolqundap çyrek soqposo,
Tegele qan çajnavajit emespi!
Oroşşşştar, męçşşşşp aşşşşpasa,
Bulaqtşşşn ceri çazşşşşvajit.
Çeniş kyysyn uqşşşşpasa,

Qulaqtşşşn ceri çazşşşşvajit.
Aleksėjdej qazşşşşpasa
Kendin ceri çazşşşşvajit.
Gyldetşşşp emgek qyşşşşpasa
Eldin ceri çazşşşşvajit.
Aq altşşşşn çajnap cşşşşşpasa
Çerdin ceri çazşşşşvajit.
Çenişşşşp męşşşşşrej alşşşşpasa
Erlerdin ceri çazşşşşvajit.
Cavandar malşşşşn vaqşşşşpasa,
Beldin ceri çazşşşşvajit.
Emgek męşşşşşrej alşşşşpasa
Tegele, eldin ceri çazşşşşvajit.
Saj tolturup aşşşşşpasa
Suunun ceri çazşşşşvajit.
Qatarlap ucup etşşşşşpese
Quunun ceri çazşşşşvajit.
Erkindik taşşşşşşpasa ilşşşşşpese
Tuunun ceri çazşşşşvajit.
Gylşşşşp varşşşşp qonvoso
Bulbuldun ceri çazşşşşvajit.
Adşşşşşşp alşşşşp vashşşşşpasa
Tegele, dulduldun ceri çazşşşşvajit
Tolqundap qurbum ovon sal,
Ojnoqtotup qoluşşşşdu
Aqşşşşşşn çaşşşşşşp kyysyn al,
Şaşşşşşşşp qurbum qomuzdu
Aqşşşşşşn ajtqan kyysyn cal,
Tegele, şaşşşşşşşp qurbum
qomuzdu!

SACIJA AJTAM

Cşşşşşşşşp „çaloşan iş“ dep olşşşşşşn tanşşşşşş
Buzoşşşşşşndş „çoldoşum“ dep eerçip varşşşşşş,
Zęşşşşşşşşp gylyn menen urup alşşşşşşp,
Klijin sen, iclişşşşşşp vşşşşşşşşp, otqo çanşşşşşş
Kylşşşşşşşşndyn icli — şirtqşşşşşşp şşşşşşşşn bilşşşşşşp
Atten . . ! dep coşşşşşşn armanda özşşşşşşp qalşşşşşşp.

MEN AL KYNDÖ

Kyjyttyy, munduu kynderde,
Kyn menen qara tynderde
Kin.der uqqan armandş?
Kyjytte vaşşşşşşn çyrgęndę.
Men ne kyndy kecirdim,
Men qandajca çetildim!
Malaj soldum vajlarqşşşş,
Mal artşşşşnda zarşşşşşşp
Mun arşşşşşşşşp icimden,
Munđuu kyngę tarşşşşşşşşp.
Senda anşşşşp estegin
Sansşşşşp cşşşşşşp keckemlin
bjlap-bjlap sur zamanda
bjşşşşşşp silip kezşşşşşşşşp.
bza menen vajdan uqtum
brşşşşşşp çoşşşşşşp sözşşşşşşşşp.
Cetin tajaq nek qarmşşşşşşp,
Cşşşşşşşşp menen qoj ajdap.
Blijik-blijik zoolordo,
Cecilşşşşşşp şşşşşşşşp ic çajnap.

Aralap qalşşşşn cetindę,
Aşşşşşşp şijik toolordo.
Azoosun cetke bir velyp.
Ajdap malşşşşp qooloroşşşşp,
Elikteşşşşp curqap çar menen,
Ezilip munduu zar menen.

Klijiktin tyles çynyndeşşşş
Kijimderim samşşşşşşp,
Kęşşşşşşşşp kesken acqalşşşşp
Kęz canaqta çaldşşşşşşp.
Kęzdęn etşşşşşşp çartşşşşşşp nan,
Kemylyp olşşşşşşp aziz çan.

Manap vajşşşşşşp kynynde
Munarşşşşşşp çerler tarşşşşşşşşp.
Mal artşşşşşşnda zarşşşşşşşşp,
Munqanşşşşşşp erler qarşşşşşşşşp.
Al kyndęn alşşşşşşp kettik viz
Kytķon kyngę çettik viz.

BOOBEKOV Q.

ÇAÑB QBJMЫL

Dombasstaorь saxtdan,
 Çañb qbjmьl, baştaoan.
 Bir miq beş çyz protsent,
 Orundatqan normasъn,
 Staxanov çastardan.
 Emgekten ec nlr çaltanbaj,
 Qajratъ aşqan arstandaj,
 Bytkyl dyjne çyzynyn,
 Rekordun al aloan.
 Baqtъluu vaatъrturvajъb?
 Bul êlkede çaraloan.
 Staxanov qbjmьl,
 Bardъq çerge taradъ.

Gyldêp çatqan ellmđn,
 Bul daorь en con qadamъ,
 Krivonos, Busъgin,
 Alarda cъqtъ artъnan,
 Daorь ele uşul çbrqalduu —
 SSSRdъn qalqъnan.
 Qbjmьldъn bir mycъsy,
 Demcenko Marija.
 Beş çyz ucyn kyreşyp,
 Teşyne orden taorьnoan.
 Êndyrъştyn vaarъnda,
 Kolxoz çana şaarъnda,
 Bul qbjmьloqa vet alъp,
 Cъqtъ erler çavьla.

BILIM

Bilim valban,
 Asqar toonu uratqan,
 Bilim valban,
 Miq san qoldu sulatqan.
 Bilim — aqьl
 Yjrenely vaarъvъz,
 Adamdъ anьq
 Adam qьlêp çaratqan.
 Bilim bulbul
 Kepty oozuna qaratqan,

Bilim — cъraq,
 Qaranorьda çol tapqan.
 Bilim nlr ken:
 Kynde azajъp tygenbej,
 Qajra kycêp
 Tarmaqtanъp varatqan.
 Bilim — kylyk,
 Ec nlr çandan qalbaoan,
 Bilim qьjъn,
 Carcadъm dep, talbaoan,

Yjrenyygъ
 Mъndaj sonun bilimdi,

Kirişpesin,
 Kirişpesin kim anan?

KOLXOZ BAOIЫNDA

Curuldap tъnbaj sajraoan,
 Tororьj cecen quştarъ.
 Syjgen çarъn qoltuqtap
 Çyret suluu qьz daorь.
 Nurun cacъp kylyndêp
 Kelet cъorьp aj çañb.
 Sozulup çañb çastardan,
 Çaorьmduu kyy calъnoan
 Qьzyl çooluq, şaj kějnek,
 Qьzdarъnda salъnoan.
 Çigitterl op oqşoş
 Galustuktan taorьnoan.
 Tuqasadaaj cêrtêry,
 Çer vetin tegiz qaptaoan.
 Qьzyl çaşyl gyldery
 Qьzьqtrъp, nazdaoan.
 Atъr çatъ al gyldyn
 Artъq volup başqadan.
 Qьz kelindin qьlêorьn
 brcъ çigit maqtaoan,
 Qьzyl alma qolunda
 Qьzьqttuu ьrdan baştaoan
 Qьsqa qarmap qoldorun,

Qьzoqa beret çaş çana.
 Certilse qomuz, mondalъ,
 Bijlejt suluu çaş kelin.
 Aldan ece çelpintir,
 Tyndyn tьp-tъnc çelderim.
 Çylqьcъ kœnyln tolqutur,
 Aşъp kelgen bellerden.
 Too ьrcъcъ çaqьcъaj,
 Ovonun bilip alcudaj.
 Ava tunup usara,
 brdaoanъnъ Makijaj.
 Çañbrat qoşo ajqьrъp
 Asqaluu too tereş saj,
 Baqtъ qarap ellret,
 Uşuloan kyyge vurulbaj.
 Azamattar kelinder
 Asmandaoş suluu aj.
 Syjleşkœny emgegi
 Syjnyctyy kœnyl çaj.
 Çajdarъ kyngê çetkirgen.
 Çañb zaman çbrqalъ aj.
 Çazьlavъ nъzdin cer
 Çbrqaldъ maqtap ьrdavaj.

QЪTAJDЫN ÇAŞ BAATЪRB

(Poema)

(Qьtaj pionerlerine)

Birin-serin baqtarъ var,
 Qьştaq çatat kicine.
 Sozolonorьn ьj uşulat,
 Qajorь vatraj icine.
 Qьştaq tamъn caş topoloş,
 Bomba tyşyp qьjratqan.
 Ata eneden çetim qalъp,
 Çaş vœsêkter ьjlaşqan.

Ajal erkek vaarъ qatar
 Partizandar savъnda.
 Qoldorunda qural-çaraq,
 Barat qьştaq çanъnda.
 Duşman çaqqa taamaj qarap,
 Pulemjottor oqtolorьn.
 Çenlşyygъ qas duşmandъ,
 Kyc ьrdikte toptolorьn.

Bir kezekte otrjadın,
Baştap keldi çaş sala.
— Oj rahmat Dorugtu — dep,
Baatır öskөн sadaşaj!

Keçikpesten ubaşıbınan,
Kelip qalojan turbaşıb
Dep, komandır erkeletti,
— Sen көрөсүң dalajdı!

Bul vozatıj pioner
Bıjıl tolqon on yckө.
Qarşoıadaıj qajrattuu er
Qaşıbalojan kyreşte.

Bir kezekte asmandaşır,
Aq buluttan çarılıр.
Necen bomba çerge tuşty,
Çer solquidar suu сырар.

Al aşırsa daşman çaqqa,
Zambirekter atıldı.
Kөp uzatpaj cekten arı,
Çoonun wetin çarırdı.

Biri kyjyp biri сыбар,
Quladı eki samoljot.
Qolojo tuşty qıñq ete alsaj,
Özy kelgen qara wet.

Mөndyrgө oqşop çaar turojan
Bomba emi basıldı.
Partizandar arıstandaj,
Kelgen çoonu qaşardı.

Çaş baatırlar oqtu taşır,
Akoptoıju askerge.
Kyc berişti erdik menen,
Qorqunuctuu kezderde.

Sadaşası çaş benekter,
Eldin baatır baldarı.
Con kışidej bul kyreşte,
Eç birida talsadı.

Kyc berişken çaş baatırlar
Mında tygel kelgile!
Ajtqan işti atqarat — dep
İşeneüz silerge.

Dep komandır kylymsyrap
Sözyn ыtө elekte.
— Biz dajarabız dajım dajar!
Ajtqan aşıaj inıñe?

Deşip çaştar qırqa tartır,
Tura qaldı mөmөdөj,
Çaş Dorugtu baştap alıp
Qajda bolso çөнөmөj.

— Qana emese sadaşajalar,
Ajta turojan işim var.
Birtin varır atqarşıla,
Sözdy qabıl qılsaңar!

Deer zamat saljut berip,
Baatır bala Dorugtu,
Atqarışqa al mildetti,
Men baram dep ooluqtu.

— Maaqul desen çaş baatırbım,
Alıs çolojo varasıñ.
Xanczou attuu con şaardan
Calır qabar alasın!

— Uqtum aşıaj, dap-dajarmın,
Şaardan qabar alışqa,
Elime qas çoonu vajqar
Xanczounu calışqa!

Dedi daşır qoldo nagan,
Çөнөp ketti toqtosoj.
Eñ qajrattuu көzge syrduy
Tyk balaşja oqşosoj!

Kyndır-tyndır tıñşaj çyryp,
Kelet dalaj çol basır.
Een toqoj erme cөldө
Ketpej taqır adaşır.

Ecen ыjik aşuu qaldı,
Art çaşıbında көrynөmөj,
Er Dorugtu ec qaşıbajt,
Bolot qoşqon temirdej.

Eki kuny tıñşaj çyryp
Carcap qalojan kez ele,
Al aşırsa çetip keldi
Ajtqan şaar cetine.

Kuny menen өз erkince,
Al şaardı aralap,
Bardıq işti çазır çyret,
Faşist kycyn camalap.

Ec işi çoq көcөdөgy
Çaloşız çyrgөн balaşja,
Keltip kempir ajta saldı,
— Ketkin turşaj sadaşja!

Kөcөлөrdө şimşip çyret
Japonija itteri,
Kyndө qırqıbn kyndө ölym
Alar ыzge kelgeni.

— Maaqul ene dep Dorugtu
Basır qaldı ыdamdap,
— Toqto! dedi, biri aşırsa
Qajdan keldin sen aqmaq!

Çaş Dorugtu al sözynө,
Eç bir çoop berbedi.
Aqşaraja qarap özyn
— Qajdan keldin sen, dedi.

Çaşıbındı bas, көp syjlөwөj!
Ajttıramın сыbındı.
Degenince oq qadaldı,
Barır faşist çөşылды.

Çaş Dorugtu çolu menen
Qajrattanır çөнөdy.
— Kim toroso bul çolumdu
Menden ölym көrgөнy.

Bir zamatta turumtajdaj,
Сықты şaar cetine.
Dalaj asker quup kelet,
Salır bala izine.

Er Dorugtu daroo varır,
Bir con tamoja çaşындı.
Een talaa ec kişi çoq
Qajış ulam aşындı.

Çetip keldi on caqıt asker,
Dorugtunu quwalap,
Ajaal qılsaj at terdetip
Qamсы uruşup sabalap.

Qacqan menen qajrat qılsaj,
Qutuluoşja çoq aşıja.
Dajar qılsır bombaların
Tosup turdu çaş bala.

Çarқылдатır қыбстарға,
Çaş qırсынды casarda
Bomba ырқытәр салды ыlyk
Udaa-udaa alarşja.

Minut turvaj kele atqandar,
At ystynen qulady.
Bylq etyge camasy çoq,
Bir dalajy sulady.

Çyrek cirkin alıp ucup,
Tura qaldy dal bolup.
— Qandaj şumduq başqa tyşet.
Çaman ojo — dep bul çoruq.

Emi qacyp qajda baram
Ölet degen uşusu,
Polk kele atat en qyjnojo
Mınca qoldon qutuluu.

Baatır elim, komandirge
Qabar çetpej qalasy?
Mьqaacь өскөн it duşmandar
Kelip qarmap alasy?
Çaş çanymdy çyjldatıp
Uu tьrmaqьn salasy.

Çoq turvajyn beker qarap
Bularoşa ajla tavajyn.
Tigil çatqan Japonduqtun
Barıp çanyn qarajyn.
Çyktegeny pulemjotqo
Attan cecip alajyn.

Çarqap keliр pulemjottu,
Dyrmettedy ornотup.
Kez irmesej taamaj alıp
Çattы sala çol tosup.

Өlsөm mejli elim ycyn,
Bir septirip atajyn.
Beker çatıp çolojo tyşpej,
Enctmди ala çatajyn!

Al anoyca kelliр qaldы
Çyz qadamdaj çardanıp,
Polkovnigi en aldında
Acuulanıp surdanıp.

Kelgen çoonu vetine alıp
Pulemjottu onçodu.
Ajtqanındaj oq çaadırdı,
Çetken kezde bolçolu.

Bul mөndyrdej çaaojan oqqo
Ajla tappaj şaşыştы.
Komandirdin sezyn uqraj,
Tuş-tuş çaqqa qacыştы.

Daoyь ыldamdap er Dorugtu
Oqtu qalыn çaadırdı
Polkovnikti ucura atıp
Duşmandы esten tandırdı.

Boz talaanyn veti toldu
Өlyk menen çajnaojan.
Ecen ittin qandarь aqtı
Tışın tişke qajraojan.

Polkovnigi qulaojanda
Atyn varıp qarmady.
Çolojo saldy bala ystynde,
Bilse kerek al daoyь.

Boz at menen çөнөp kelet,
Ysty-ystyne çamcy urup.
— Uşul bolot qalыn qoldon
Ketet degen qutulup!

Kelip qaldы ucqan quştaj
Partizandar toşuna
— Bul kim deşip arçыtmaqca
Qarap qaldы — çavьla.

Komandirge kylymsyrop,
Çetip keliр baştaoyь, —
Bolqon işke taп qaldыp
Baarın ajтыр taştady.

— Bali raqmat sadaoyь,
Eldin baatır balasy.
Ajtqanymdy byt atqardыn
Işindin çoq çalasy.

Gyl qajırdaj gyldögen,
Çaş terektej byrdögen,
Qыjaqtaj sonun yn menen,
En bir зьраа syjlägen,
Çaş bolsoda vөbөkter,
Beker ojnop çyrvögen.

Mojnundaoyь çaoyosu,
Çaraşыqtuu taoylojan.
Baravany dyngyrop,
Qoldorunda qaoylojan.

ВӨБӨКТӨР

Ucquq çьraan çaş şumqarım,
Sadaoyь ketejin.
Kelgin otur kelci veri,
Kel belindi cecеjin.

Dep komandir syjyngөndөн
Qucaqtady balany.
Biz çeçesiz orundalat
Sendеj çaşтын talasy!

Mөktepten bilim alыşqan
Kecikpesten varыşqan.
Mөltyregөн vөbөkter,
Qacan kimden qalыşqan.

Oquşat vular өpkindyy,
Kirişet işke cөckindyy,
Coң kişiden kem emes,
Qыlojan işin көrdyңby?

СЫРЫБЫЗ

(Eki pionerdin qajьm ajтыsuusu)

1. Savaqты çaqşы bilsejmin
Tartipke baş işejmin,
Çaşыp tartыp partros,
Pionerce çyrvөjmyн.

2. Cөntөkke qoldu salamyn,
Semickeni çaoyamyn,
Nomerinen qur qalvaj,
Gazetke cөoyıp qalamyn.

1. Şyltoonu oңoj tavamyp,
Kerilip çatıp alamyn,
„Bygyн başыm ooruji“ — dep,
Savaqqa varvaj qalamyn.

2. Sergek erte turvajmyn.
Betimdi taza çuusajmyn,
Tөşөncymdy caң başqan,
Anьda kyvyp turvajmyn.

1. Çьjnalyшта qыjqьrьp,
Qalp usada veremin.
Kөpcylykty aldaojan,
Uşundaj qьjyn ememin.

2. Pionerce çyrvөjmyн,
Kirdyy kijtm kijeimin
Galustugum daoyь kir,
Anьda tyk көrvөjmyн.

1. Nacar naam beş—altı,
Erkindyymyn men daşy?!
Klasstı artqa qaltırojan.
Mendejlerdin salmaşy.
    eköe ten:
Bul adattı qojosuz,
Сын pioner bolosuz.

Mındaj işti qılbaстан,
Savaqqa kényl qojosuz.

Dajım taza çyrowyz
Tartırke waş İjeniz.
Kөrcylyktyn aldında,
Сын usada bereviz.

ŞAMBETOV B.

BULBULOJA

Kelgin sulbul eköşyız teñ ucalı,
Aqındıqtın zor çenişin utalı,
Sen quştarğa men elime sır acır,
Sırdaşuuğa ant belgisin çutalı.

    Sende qanat sen ucasın kökөлөp,
    Mende talant mende ucam eköölөp
    Kel yn qoşup altın emgek acalı,
    Aqındıqtı cecendikti tötөлөp,

TOQTO QBJAL

Toqto qbjal tolqur qajda warasın?
Tolqur çyryp qandaj pajda tabasın,
Quru tolqur andan pajda tappasan,
Çaş konylgө emne qajış salasın.

    Өзың bilgen men qaalaqan çaş suluu
    Çоор berer çöluu tijcy çyрөkke.
    Aqış emne alыр ucup tolqujsun,
    Qajda bolso çaşтық çeter tilekke.

Okeandaj tolqun urojan qbjalım
İrençittir alaqsıtpa özymdy,
En syjyktyy qandaj tattuu bul turmuş
Ketiröjimin bekerlikke ömyrды.

BIZDIN EL

Өsyp çatqan bizdin el,
Tosqool-tosqool dajranı
Kecir çatqan bizdin el,

Kommunizm döruna
Kөcyp çatqan bizdin el.

Booru çazbq talaanb,
 Sbrdap çatqan sizdin el,
 Erkin dooron syryşyp
 Çbroşap çatqan sizdin el,
 Şajrılıbqta şattanb
 brdap çatqan sizdin el.
 Soqo caap balqanb
 Urup çatqan sizdin el.
 Ecen ecen zor gigant,
 Qurup çatqan sizdin el,
 Samaşanb özynen
 Çşöşp çatqan sizdin el.
 Bolot çyrek qurc qanat,
 Atb quştan sizdin el.
 Too teveler asmanoşa
 Atb ucqan sizdin el.
 Byt dyjnony meldeşte —
 Basb utqan sizdin el.
 Engezer weldi çarqandaj
 Kesip etken sizdin el,
 Asmandaşqan toolordu —
 Teşip etken sizdin el.
 Çetelik qşyl worworoşo

PAROXODOŞO MINGENDE

Qbzarbp kyn qblqıldap,
 Batb wara çatqanda,
 Aşbqtbroşan qbjalb,
 Taşb wara çatqanda.
 Pristandan paroxod,
 Çyryp ketti köl çirep.
 Kökyrekte dyrsyldap,
 Alb ucac et çyrek.
 Bir qylcajbp qarasan,
 Talaa çatat şandanb,
 Qol sermeşip qoşqun dep,
 El turuştu çardanb.

Deşip etken sizdin el.
 Eskliktin tambrn
 Çulup wytken sizdin el.
 Ölkesyne tapsyz qoom
 Qurup wytken sizdin el.
 blajsbz suudaj eq taza
 Tunup wytken sizdin el.
 Kerme toonun çajloosun
 Ördöp çatqan sizdin el,
 Asyl malb mın mindep,
 Töldöp çatqan sizdin el.
 Çanb tarbx kynyge
 Çazbp çatqan sizdin el,
 Öner kenin östyryp
 Qazbp çatqan sizdin el.
 Aq sarşyl çyzy nurdanoşan
 Qşzdarb suluu sizdin el,
 Bir tuuoşandaj waarşsb,
 Kylşeny çuluu sizdin el.
 Altb welyk dyjnede
 brşsb mol sizdin el,
 Kelse duşman çene alsas
 Birdiktyy qol sizdin el!

Uşu öndöngen qbjaldb,
 Kynşyryşyp oşlonom.
 Bolşoj ele oquu dep,
 Çyrek degdep bolşoşon.
 Qana emese paroxod,
 bqcawdaşşan köl çirep.
 Men tereşyp qajtadan,
 Orundalsbn con tilek.
 Qajrat menen tolqundap,
 Bilim kenin qazajbn
 Uşul altbn zamandb,
 Tarbxtaroşa çazajbn.

MAQTANAM

Er Şmidt başqarbp,
 Zor mildetin atqarbp,
 Başbndbrbp uşuldu,
 Aloşanbna maqtanam.
 Qşzyl çelek çelpintip,
 Şat kylkyny keltirip,
 Muz uşuloşa çanb şaar,
 Şaloşanbna maqtanam.
 Altbn qanat qurc çyrek,
 Bardşoşında bir tilek,
 Çkalonoşa oşşoşon,
 Balsanbna maqtanam.
 Uzartbp çbroşaj qadambn,
 Çbroşatbp wytkyl adambn,
 Kremlden çarşq nur,
 Tijgenine maqtanam.
 Çaşb çana qarşsb,
 Ajal erkek warşsb,

Stalinge qubanb,
 Kylşöşyne maqtanam.
 Model çasap oşnoşşan,
 Ucuruunu oşloşon,
 Altb çaşta balanbn,
 Tileşine maqtanam.
 Bşrcşldatbp çoo çengen,
 Biröe minge teş kelgen,
 Qşzyl asker şerlerdia,
 Bileşine maqtanam.
 Qaqar çöldy oşşotup,
 Bolot atbn oşnotup,
 Çumuşcular zor gigant,
 Qurşanbna maqtanam.
 Pajdasb con en sonub,
 Quruluşu mın porum,
 Kanal qşlbp Volşanb,
 Buroşanbna maqtanam.

QARA

Oşnotup toonun tulparbn,
 Mingenin qara çaştardbn,
 Qatar qatar sap menen —
 Çyrgönyn qara çaştardbn
 Çşjbrma çöldb qarşsb alb
 Kylşönyn qara çaştardbn
 Dysyrttetyp waratqan
 Qolun qara çaştardbn,
 Duşmanoşa syrды көryngen
 Forumun qara çaştardbn,

Çooşo attansa çenilbes
 Qolun qara çaştardbn,
 bzoşaar muzoşa tuş kelse
 Tajbasbn qara çaştardbn,
 Duşmandardbn köşyne
 Qajratbn qara çaştardbn.
 Uşundaj gyldep çanbroşan
 Turaşb ken sizdin çer.
 Uşundaj şanoşa wölengen
 brşsb con sizdin el.

KÖL BOJUNDA

Balbqcşdan Qaraqol
 Paroxod çyrdy ondu sol,
 Köl baş işip waratat —
 Paroxodşo soşup qol.
 Aeroplan kyylönyp
 Asmandan ucac zbrşbrap

Ansajbn acşq köşynöt
 bşşq köl beti çarşbrap.
 Çaşyl talaa çajnaşşan,
 Ar tyrlly quştar şajraşşan
 Traktorlor andan көр:
 Çerinin waarbn ajdaşşan.

Çaşıl tala münarı
 Qaraqaj cıqqan sunalı
 Çajıtın da mal çajır —
 Malcılar çyret qıvanır.
 Şıldırar aqqan vılaqı
 Toosunan sajrıt uları
 Taq sekirir ojnıoşon
 Kolhoz dun qozu ulaqı.
 Mejkın tartqan çaşıl cır
 Meltiregen veles kök,

Belesinde çajnaşan —
 Kolhoz dun malı daqı kır.
 Salaa-salaa suuları
 Kılge qujat vuları,
 Taştan taşqa urunır
 Kyılınır çatqan ıvaqı.
 Sonun çajloo sonun çer
 Taza şamal taza çel.
 Gyldeş çatqan andaş
 bırsı artıq kolhozcu el.

ÇAMANAQOV İŞENBAJ

BSBQ-KÖL

Qarasañ könyl tyşyr sanaa çarqan,
 Melmilder çaraşyqtuu körkke batqan
 bşq Köl saşyñyştuu çyluu şraj,
 Tjan-şan eteginde calqır çatqan.

Tyndygy kyngöj menen tegizdelip,
 Batşyş valyqşyşqa negizdelip,
 Tyştıgy teskej menen saşyştılsa,
 Şyşyş tyrtö çatat şeri kelip.

Uşundaj qıjla çerdi meken etip,
 Kögöröt tyşyş tereñ mel mel etip.
 Salqın çel zaqım soşır aylanasyñ
 Calqıoşan bşq-Köl al ekilendir.

Aq quular çeeğinen keterylyp,
 Aq cardaq ojnır uca şyşyş-şyşyş,
 Sandaşan valyqtarın erkin syşşe,
 Kim sezşejt mındajların könyl şelyp.

Köl vojlor qılaaşında vasyş çyşyr
 Köl şyşyn vojşo tartır alsañ syşyr,
 Bax... cirkın şyş tereñ bşq-Köl deş
 Qıvanır ketpes velek aşq kylyp.

Tolqundajm bşq-Köldyn ajtır tyşyn
 Gauşardaj tyşge kelip aşkən gylın
 Qandaj çan qıvanıçqa şerilşesin?
 Aşynın kyşşyn certip qoşşo şynın,

BULBUL

Kök asman mel mel etip kırsız taza
Kec qurun soqqon zaqım çəpar ava
Şaşıbna bir daraqtın qonup alıp,
Bul bulda sajrıp çattı ovon sala.

Oturdum kəzımdı alıaj qəzuu tiktep
Çyrək da syjngəndən soqtu epildep,
Beregl əsıl zatqa nazar salsam,
Ecen bir aqın bulbul tilin bezejt.

Çyrəktın tereñinen orun alıp
Bulbuldun sajrıqanb çattı vərər.
Sekunttap əzgərylyp ketken yngə
An sajbın qubanuuda çyrək çanər.

Sajrasa ne bir sonun dal bolosun
Bulbulaj qandaj vıtkən çan bolosun.
Syjynyc uluu urmat keldi maşta,
Şır-şirin yndəryndə vılqər vıojum.

Ynıñ var qubulçuoan ecen tyrdıy
Cər çazdın aqın bulbul cecen tıldıy,
Çanada dalajlardı qubantarsın
Əmyrdə, muxabbattuu çyrgın tıryy!

BAJTEMIROV N.

STALIN ÇÖNYNDƏ BİR

SSSRdın vaqtısın,
Acqan sensin Stalin.
SSSRda vaq döəlet,
Cacqan sensin Stalin.

Ardaqtap taalaj əstırgən,
Aqıl sensin Stalin,
Alıp kelgen bul dooroqo,
Baatır sensin Stalin.

Milliondordun kəsəmy,
Ustatıbz Stalin.
Milliondordun atası,
Urmattuu İosif Stalin.

SSSRdın vaqtısın,
Şamı senden Stalin,
SSSRdın erkinin,
Şanı senden Stalin.

Qoldon alıp çeteleř,
Syredın sen Stalin
Moqovosqo qurcutup,
Byledın sen Stalin.

Lenindik tilekti
Orundattın Stalin.
Çaşoo, işteə, dem aluu,
Çolun actın Stalin.

QAJOJBLUU QABAR

Çyrəkty, mərçər-mərçər alojan əndıy,
Ot çyrək aloolonup çanojan əndıy,
Şuu etip, lıq-lıq qaşır seıtlıdedi,
Uu şamşar vırajımsız, sajojan əndıy.

Emnege, çyrək mənca sızdajıt desem,
Muñajır, muñqanojansır muzdajıt desem
Kecəe ele altın sızyn casır çatqan,
Ataqtuu cəvər Gorkij elgen velem.

Bir sızı mınge tatır Maksim Gorkij,
Bul kyndə, vızden ketip qajojblantı.

Myldyrer milliondor aza cegir,
Çyrekty qartar qalyň qajorň wasty.

Necen çyl revoljutsjanyn çolun basqan,
Kycetyp, qurc qalamyn tajmanbastan;
Baş tartraj, tyk çalqyşaj ulam kycer,
Ajqyndar necenderdin betin acqan.

Biroq da, qajrat kerek tim çatrajyşy,
Çeňişten con çeňişti biz attajyşy!
Atanyn aq nijettyy qymbat ojun,
Artynnda çetkincektek biz aqtajyşy.

BIZDIN ÇAJLOO

Meltyrek tunuq asman çajylojan ter,
Çajqalat betegelyy çaşyl şiber.
Şymartaj melt-melt etip çyloja suusu,
Çyrekke taasir berip çyjarat cer.

Keç çajyq tørt taraby kerilgen bet,
Qulpunat köz ujaltyp sajma kelbet.
Şandanojan sotstalcyl kerktyy çajloo,
Taqyñojan çapş sajma nurluu bermet.

Arıldar taq atqanca soqot çeli,
Çaqyndar salandaşat necen veli
Sapsalqyn al çajloodo çajyn çese,
Çyqrasyn anan qantip maldyn ceri.

Al çajloo Kegetinin keç çajloosu,
Kolxozdun carvasy ucyn een çajloosu,
San çetpes kolxoz malyn asyraqan
Betege azbyq mol keç çajloosu.

Çusurpek, Avdyqalyq çana Mamyr.
Vyvya, Sulaj menen çeçem Çapyl.
Çalrasy al çajloodo çylyq waqat.
Tujlatyp qulun-tajdy waqqan şajyr.

Oşentip on qubulat bizdin çajloo,
Ed asyl taza qanduu mal oşondo.
Kecese ele waqy acyşaj qarada ele,
Myna emi oj cecersiz şaq oşondo.

Qydrata şanduu saloşan tam oşondo
Çaj çajlar, ojun salcuu mal oşondo,
Necen zavod, necen kylyk, necen çoroş
Taza soek necen çyrek dal oşondo.

Mal ucyn asyl tojut val oşondo,
Samaşan tattuu çertyn vaary oşondo,
Keweltrej qalyşyna çetkiyuuy,
Çarvanyn kucyn çyñaar darş oşondo.

MOLMYL TYZ

Keç çerlerde qara bulut,
Qanattanyp qaldajyt.
Qarлуу vjstik Tjan-Şandyn,
Aq coqusu şaqajyt.

Aj meltirep taq tawede,
Anda turat qylajyp.
Kylmyñ tyrdyn kerkemynø.
Kylp turdu qubanyp.

Gylun acyp arpa, vuudaj
Kelln qyşdaj buralyp,

Keç çajyqqa kerkem berip,
Bermetteri qylajyp,
Bojun çazyp qulpunuşat
Kyrdeşdyy esyp sunalyp.

Bul kerkemdy ajda keryp,
Nurun cacat çarqyrap.
Tjan-Şandyn şymar suusu
Mönkyp aqyp şarqyrap.

Aj nuruna çaqylyşat,
Alda qajdan çaltırap
Ajda bermet çerde mome,
Emgek şyn talquular.

Qyloqandarın qyjmyldatyp,
Tolquj berip orcundap

Uçurayyp meeri qanyp,
Ajqa qaraj bet burat.

Bejplidenip taasir berip,
Atyr çelder dşyldajyt.
Taq cengeldej qyşyl gylder,
Kylmysyryp qşyndaajyt.

Al kelsetke ajqalyşyp,
Qymqap kelset çymyldajyt
Kerkem şyn qozqor şdar
Saratandar çyşyldajyt.

Çalaq oşana salqyn ava,
Al talaanş tartaşan.
Arş kerip, ulam demer,
Al talaanş qartaşan.

Al atyr çel al arıldar,
Kelip çatat asqadan,
Keç talaaşqa erkin ojnop,
Kelişimdyy beret şaq.

Kelbeersigen keç çajyqyş,
Keremetter çajraqan.
Kylp ulam qubanşta,
Kyrdeşy esyp qajtadan.

Oşol tyryn kersem turşaj,
Qomuzumdu men calam.
Çyrygymdy eştenditrip,
Qubanşta an salam.

Ajda suluu, Çerda suluu,
Altın suusun cacqandaj.
Erkin talaa qıvıñ-qıvıñ.
Altın qımqar çarqandaj.

Qojuu, salqın çelge ıoııp,
Çygynyşet bir qıldaj.
Moımoıcuoıan mөлmyl tyzdy—
Çazıym kelet tim turıaj.

BEJŞEKEJEV Ç.

ÇETIGEN

Asmandın kerkı çetigen,
Aşpaısın ec çetiden,
Dajım çeti voluuoıa,
Antın qandaj neklgen?
Çajıttaı acıq tynderde
Ketpeısın köktyn betinen.
Kırpigin, tez-tez irmellip,
Turasın kökte tyn voju.
Qarasa közge körynşöj,
Ketesın qajda kyn voju?
Ajsız acıq tynderde.
Ajlanın çıldız eñ qojuu.
Okeandaj kök asman,
Taoınsa senı çaraşp,
Ajlananda köp çıldız,
Ardajım çerdi çaraşp,
Köp çıldızdın kerkysın
Könylym senı çaratp.
Gauxar taştaj çarqırap,
Turasın dajım qalırta.
Syjleşöly çettigen,
Tursanda opsuz albsta.
Necen qılm ötkördyn,
Aloım kelet qalısqa.
Kımdır quunap kim kylgen?
Kımdır çoroıal kyn syrgen,

Qapasta tordo çırmalıp,
Arman arap kim kylgen?
Tendıgtı çoq qul nolup,
Telmlrip zarlap kim çyrgen.
Turduoıo köryp ötköndy.
Tumanduu zaman öcköndy.
Dıjnöge kelip ketışken:
Ar qılmıda köptördy
Teñsizdikte çajıqırp,
Qaqşaşp çastı tökköndy.
Kındyz batp tyn çöıp
Kelesın qılm köp köryp.
Çarqırap çajnap turasın,
Qılmıdın sanap ötköryp.
Qış ketip çajnap çaz kelse,
Sen qoıboısın özgöryp,
Altdan bırı, çer beti,
Bilersın boldu özgöryş:
Al özgöryş ölköde,
Çoroıalduu erkin tañ bergin.
Muñqanoıan muñduu eline,
Çajdarı şat, şań bergin,
Aloolonıoıon altın nur,
Aıdan çarıq şam bergin,
Azapta çalıs elime,
Erik bergin al bergin.

Aalamoşa danqtuu oktjavr
Nurduu erkindik al bergen.
Qalıbbıqda qarqırap,
Ötkördyü mindep qılbımdı.
Al caqta seni tekşerip,
Bilışti nele sırbıqı?
Bar nele bizdej taq nilgen,
Ajt çetigen sırbıqı?
Çoq, çetigen bilemin,
Anda saqta sırbıqı,
Bilmek qajda izyıldep,
Alısta sendej „qırbıqı“.
Sen kergen mindep qılbımda,
Çer neti qandaj alda ele?
Erkin nuroşa belengen,
Ölkemdej anda bar nele?
Çe azapta munqanır,
Erkindikke zar nele?
Nurun kerkö çıbergen.
Tjanşan anda şam nele?
Çe, vojolup kök şıber,
Çazıqsız aqqan qan nele?
Çoq çetigen bilemin,
Armanda ötken zamandı.
Sen daqı çaqı bilersin,
Tikter keldin aalamdı.
Qıjınap asdan ezgen kim?
Çazıqsız çalç adamdı?
Ajt, çetigen sırbıqı
Qandırdın nele tavandı?
Çe qajıqırbı al caqta,
Qarqıacıu velen zamandı?
Kee bir tıny buluttan
Barançıqı çamırbı,
Köröjıncı degendej,
Şum zamanoşa tarırbı:
Taqr közge köryneş,
Qalıucu velen qamırbı?
Sende erkındik syjduıny
„Kelse eken“ dep saqırbı?
40

Oj çetigen dyjne netin,
Tegiz kere alasın.
Deniz toqoj asqaluu zoo,
Mejkin celdy talaasın.
Qana qajıb öлке birdej,
Çıroqatı adam balasın.
Ajt, çetigen sen sırbıqı,
Buqjan çoqtur talaşın.
Paris Şanxaj, Rim, London,
Baarın keryp turasın.
Aqın senden al şaarlardın,
Aval çajın surasın?
Aj çetigen oşol çaqın
Eli bizdej kylobı?
Çe qajıqırbı sur zamanda
Azap tartırbı kylobı?
Bulut çarır, ujul varır
Eli bizdej çyrobı?
Çe tentirep çumış tappaj,
Kecede ömyr syrobı?
Emgek, oquu çana ojun,
Çaş bizdej çıroqajıbı?
Çe, telıtrıp ac çılaqac.
Keryp qorquq bıljıbı?
Çaştarı teñ uquqta,
Ajalı erkin bizdejı?
Çe qajıqılluı nyrkö qavaq,
Kecede nan izdejı?
Ajt çetigen anıq sırbı,
Anda emgekci tavımdın.
Bolso eken dep bizdej erkın,
Tılek tılep saqırdım.
Oj çetigen dyjne netin,
Sen koresın ar dajım,
Ajırbı, qana aj aalamda
Başqa ölkönın alçajın?
Mına oşondoş başqa ölkede,
Çumıssuzduq batraqan.
Çetim, çesir kecelerde,

„Nan“ dep bılap qarqıoşan.
Kycın satqan tolo cılektel
Oor emgekke çaş çalan.
Çenışımdı quttuqtarsın,
braqmat dep sen syjrbı.
Erkin nurdu çıroqal şamın,
Sendej, mında teñ kyjrbı,
Ömyr raqat konyl tıjılap,
Kınydu ujalta men kylyrbı.
Tıncırbı syjgen ölkem menin,
Çıroqal ösyp şandaşan.
Emgek oquu, çana ojun.
Ömyr qızuu çajınoşan.
Kyc arıboşan çoo vettıbes,
Qızbıl cepten ajlanam.
Marks, Lenin, Stalındın,
Tuusun bekem qarmaşan.
Oşonduqtan çırtıqç faşist,
Ölköge qas qamdanat.
Ölerynde çan talaşır,
Tappaj ajla qajısalap,
Temirden bek, mekenim cep,
Orundalıajt al talap!
Aj çetigen bras kecee,
Birdiktyy men çeti elem.
Kylyq-kylyq sen asmanda,
Tenmin anda decy eleq?
Çyldöp aşır çenış taşır.
On bir völdum kercy men.
Aalamoşa aşqan nurun cacqan,

Qızbıl Moskva vorborun.
Çetiden on bir völdonun.
Tılegim bir, talavım bir,
Bir maqsatta oşlorum,
Bajqar qojıqun oj çetigen
brısbım arırbı toşonun.
Tınuq asman tıvıne,
Ornoşonsın bek volup,
Yrkeryn sıbat aradan,
Açırtaşpaj top volup,
Bırine bırdı çete alıaj,
„Qandajıbın sen“ deşe alıaj,
„Qıjbılbın“ çoq turasın,
Ordundan alıs kete alıaj.
Men vılsom tezde çetemin
Kök menen ucup ketemin
Bir bırdı menen dostuqta,
Uluu çıroqal mekenim.
Minutta qavar alamın
Bir bırdıme varamın
Maqsatım bir oşum bir,
Bir tılekte talavım.
Şaşraqın oj çetigen
Saşqanda ucup varamın.
Barıuşa ajla tavarmın
Başıntır seni alarmın;
Balıdatır tızlıtır,
Alısta turup mensınbe,
Çetışke saa çararmın.

ŞATTıQ KYU

Qolumda kylyk qaleş arıştıoşan,
Oşum var asman, çerdi cavıttaşan.
Tolqutur toşon çıroqal qucaşında,
Oşnotqon, erkeletken altın zaman.
Konyldı veler, bıjler şat qıvanıs,
Çajdarı çarır çyzym çarqıldaşan.
Östırgen tarıajalap er bolşevik,
Caalırbı qantkende men carcar talam?

Mekenim berekelyy tyrdø çajnar,
 An sajn arwyr kucym qajrattanam.
 Mendej çaş, Japonija elinde var,
 Qarasta qajowylanyp erkinge zar.
 Ezilgen faşist wajdøn qol astında,
 Muñqantyp wulut waşqan zamanь tar,
 Men wolsom erkin tañda çawaldanyp
 Tegylyt çyrogymdøn şattbq ырлар.
 Zamanьn ajdaj çañ el quunatqan,
 Ken uquq, kenen bilim sajrān qurojan,
 Bilimde emgekte da erkin duular,
 Gyldey wizdin emyr mьna çyrowal.
 Taalajdøn tañ, wawь alpectegen.
 Stalin uluu kəwem nurduu tuulojan.
 Men qantip çawaldanwaj tura almaqmn
 Tawьşym todoj wijk çana taşqyn.
 Kənylym acьq sajyr, ojum deniz
 Çyzym çarьq, kylkym şat, alwan çaşmn.
 Qulpunup gyl çajnaojan çemişi mol.
 Oj çyrm nur çamənojan teglz altyn,
 Kucym alp, aşqan qajrat sezim sergek,
 Bəwəgən qubawьcqa şanduu qalqym.
 Degdetip tañ qaldyryp aj aalamdь,
 Dyrkyrəp çeniş-ьras wırdej arttəq,
 Waqtuluu Stalndik uluu doordo,
 Şattbqtən mьna yşyntyp kyysyn tarttəm.

SbRbM

Bilimdi suudaj çutup arwyr esim,
 Qьrdaly aqyl aşyr, əwər sezim.
 Qajnaojan qьzuu turmuş ьrlarənan,
 Bir emgek elge qьmwaat wərer kezim.
 Tolqunduu çyrogym war ojum kərkəm,
 Bolşewik taratjalap menі yjətkən.
 Qalemim duşmanoja najza qurc quralym.
 Qajtraojan qajrattuunun oqton ərttən.
 Certemin wərene qьlyp çyrək qьlyp,
 Arnaluu mekenime şattbq ьrym.

Çazamьn yzwəj qarmap qalemimdi,
 Çajnaojan çañ turmuş tunuq ьrym.
 Sajrandap çyrowal kynde waqtuluu emyr,
 Taşqəndap kirgen suudaj tujlar kənyl,
 Aldəmda emyr maalym işenictyy
 Erkin şat emgek menen ətkəwəmyн.

QbTAJ QbZb

Çulqunup aqqan əwən ьrywьş çaqqa
 Çeektej qalyñ qьştaq kərgən çapa.
 Çaş waldar, alsьz qarь çaraluular,
 Tunçurap ьyrkəwə qawaq teglz qapa.
 Bir qьştaq suu wəjunda atь Zanşan,
 Çazьqьwəz mьndan dalaj qandar aqqan.
 Buzulojan tamdarь urap necen yjler
 Icinde çaraluular qьnqьştaşqan.
 Bir yjde çaraluu ene ontəp çatqan,
 Ekl yc çaş, waldar çana, tomsoruşqan.
 Açarluu on segizde wır qьz kelip
 Şaşqandaj qatuu tartyp eşikli acqan.
 Keldi da enesinin waşyn çəwəp,
 Çaldyrap tegerektejt ekl yc wəwək
 Qoş ene waşyn kəwər alyn qandaj?
 Majdanoja waratamьn mēnda çəwəp.
 Atamda qan majdanda çanьn wərdi.
 Aqamda çoo qolunan urušta əldy.
 Şimşilep olço izdegen samurajdan,
 Əcymdy çanьm ene alqym keldi.
 Ancalyq çaman emes alym walam,
 Qazatqa qatardaşyp warəyn walam.
 Şorduunun çanьn təkkən zulumdardan,
 Kəginđi ketirəwəstən alqym walam.
 Bujdalwaj qьz çəwədy tez-tez wawьp,
 Qoşuldu otrjadoja qatardaşyp,
 Çarqəldap majdan çaqqa wawь şanduu,
 Çəwəsty revoljutsijacьl ьr ьrdaşyp.

ALIJEV EŞQULU

MUZEJINDI KÖRGÖNDÖ

Er qaarman muzejindi,
 Menda bardam kergony,
 Tursa solo daqy çaşar,
 Bul qandaj iş elgony.
 Degen ojlör konylymdö
 Tolqundattö çyrekty,
 Suu sepkendej muzdattöro,
 Ölym, ьььq ilepti.
 Şum qara çer aldö özynö,
 Bekem qььь qucaqtar,
 Er qaarman! Ojşonboston,
 Çatat tььььp qatuu uqtar.
 Er qaarman! Gyldep öskön
 Çeribizdin Gyly ele.
 Eltöizge çarьq volup,
 Tijir turoşan kyny ele.
 Er qaarman! Eltöizdin,
 Qьььqььdaşan tuusu ele.

Atakada, fronttordo,
 Çenip cььqcu cuusu ele.
 Er qaarman! Qьььldardььь,
 Çyryp turoşan qanь ele
 Gyldep öskön elibizdin,
 Kötoryucy şanь ele.
 Er qaarman! Ölkövyzdyn,
 Temir qoroşon cевi ele,
 Qajratь aşьp taşqьndaloşan,
 Qaçььbaşan erl ele.
 Er qaarman qan majdanda,
 Saloşьlaşqan şeri ele,
 Kilim, Semjon qььraandardььь.
 Kucty qььraan velli ele.
 Er qaarman! Senin işin,
 Ömyrlykke saqtalat,
 Artьndaşь million elin,
 Mildetiңdi atqarat.

12/XII 37-çöl.

EMGEK QььZь

Emgek qььь ölkөmdө,
 Texnikanь vaşqardьь,
 Aldьndaşь mildetti,
 Coң çeniş menen atqardьь.

Emgek qььь asmanda,
 Tujoşundaj ucup aşılandьь,
 Daşь vjık ucuşqa,
 Şaң menen kucty şajlandьь.

Emgek qььь eline,
 İşi menen keryndy,
 Çььroşar oşnor şattanьp,
 Tolqundatьp konyldy.

Emgek qььь qulpunup,
 Talaanьn kerkyn cььşardьь.
 Stalindik kynyndө,
 Erkinde oşnor qubandьь.

ZAMANDAŞьMAI

Zamandaşьm gyldep turoşan cььnarşьn,
 Ojumdu sen eelendirip vurasьn.
 Saj medirep kyygө salьp çaşьbьqtьь,
 Too boorunda sajrap turoşan ularsьn.

Zamandaşьm tilegtöiz bir tilek,
 Minut sajьn syjet seni çaş çyrek.
 Bilim alьp aloşa qaraj varuucu,
 Birdej çaşььь öşө turoşan taştylek.

Zamandaşьm seni asdan syşөmyn,
 Toqtovoston alьp ucat çyrogym.
 Mььndaj çььroşal, şaңduu sonun turmuşta,
 Tolqundanьp menda ьrdap kylemyn.

ÇANALJEV
QARAŇOŇDA

Мълтқтарън
Majlap taza, qamdandъ
Bardъq çavdъq
Belderine vajlandъ.
Qubanъcta
Өz qamdarъn vutyşty,
Kete turqan, —
Uluqsattъ kutyşty.
Komandiri!
Ajttъ volor mildetti,
„Qup“ deşti da
Aj, qaraŇoŇ tyn ketti.
Tyn da, mъndaj
Kezge sajsa kerynşejt.
Tigiler da —
Tovunan bir velynşejt.
Barıştъ da,
Orundarъn alıştъ,
Ar çerlerge
Qъraaqъ kez salıştъ.
Uşul uşaq —
Tyn ortosu qaraŇoŇ,
Tikirejet
„Keremşy“ dep qaraandъ.
„Solq“ degendej,
Bolup qaldъ bir qaraan
Ivan kezъ
Ajrılıvadъ bir tamam.
Al mълtқtъ
Qoloqо bekem qarmadъ.

Çata qalıp
Keryyge anьq şandardъ.
Solq, degenden —
Çьm-çьrt boldu bilinşej,
Çoq boldu çьm...
Taqrъ kezge ilinşej.
Ivan daqrъ
Kez irmeweşej qaradъ
Solq dej tyşty
Qajtър daqrъ çanaqrъ.
Ivan aildi
Anьq iştin cъndьoşьn
Kezedi bek
Qoloqо çana mълtьoşьn.
Aqrъndap,
Çьla verdi çaqъadap.
Ne bolso da —
Barajьn dep taqrъmdap,
Qaraandar da —
Çьlър varat qъjoactap,
Ekөө oşqodu
Biri aldъda çol vaştar.
Birde çьlър,
Birde toqtop turuşat.
Birde emgekter,
Birde olturup tьnъşat.
Ivanda da
Qъvьraoşan davъş çoq
Çardam surap
Berklerge varış çoq.

Qaraandardьn —
Art çaqrъnan çenedy,
Tuura tuştar,
Qaptalьnan vөгedy.
Bir az turup
Ivan munu ojloodu,
Acьq çerden
Qutultvasqa volçodu.
Aldъda acьq
Een çatqan talaaqъa
Ortosunda
Dymyry var bir oqana.
„Taқ oşoşo
Çetejn“ dep volçodu
Tigilerdin
Aldьn vaqrъp torodu.
Al aqrъca
Dymyrendep kele atat.
Qaraandar da
Dymyr kezdep bek madap.
Ivan turdu
Kycyn çьlър demittip,
Qavьlandaj
Qacьrcudaj eeligip.
Alar keldi
Beş qadamdaj çaqъndap,
Çan vercydeş,
Tilьn salьp aqıldap.
Ivan qarmap
Mълtьoşьn bek, tyzdedy
Yn cьoşarşaj
„Toqtoşun“! dep kycьedy.
Ivan yny
Oqtoş tijdi çyrekke,
Kyc qaloşan çoq.
Qaruu qьlar bilekte.

Yn cьoşarşaj —
Qol ketertty serşejtп,
Qьjmьldaşpaj
Baqrъnıştъ seldejtп!
Ivan daqrъ
Çatqьlal dep tapşьrdъ
Boortoqtotup
Çerge bekem qarşьrdъ.
Aqtardъ da
Qojun-qoncun qьdьrdъ,
Çavdьqtarъn
Birin qojvoj şьpьrdъ.
Ivan mintip
Bul qьzьqqa vatqanda.
Çer qucaqtap,
Tigil ekөө çatqanda.
Uqqan yny,
„Toqto!“ degen Ivandьn
Çoldoştoru
Çetip keldi tuuradan.
Arqasьna
Qoidorun bek qarşьrdъ
Alьp kelip
Zastavьna tapşьrdъ.
Qandaj duşman,
Qandaj qьlър kelse da
Faşistterdin
Zarduu „sytyн“ emse da
Qandaj voroon,
Qandaj aalam, bolso da
Şimşigen It
Çerge vatpaj tolso da.
Bizden viree —
Qьja vasьp öte alsajt.
Qanьn tekpeş,
Tiryş qajra kete alsajt!

ESENQOÇOJEV Q.

EL QOROÏOJMUN

SSSR wajbawyn mol çerik kenem,
Az kynde malyq alyp çekke ketem.
Tuuloamyn oktjabrdin kynderynde
Çaş tolup, çajyrtmaşa çaly çetem.

Ajlana qurcoolordu eske alyp,
Qantkende bul ucurda beker etem
Elimdi qoroşoo ucyn seldi wajlap,
Batışta çe cawışta kyzet etem.

Majdanda waatyr bolup ataq alyp,
Soquşta ene sytyn aqtap kelem.
Men çaşmyn şajyr zaman doorundaşy,
Candıqtyn uwadasyn elge berem.

Cawışta bylyk salyp Japon çatat,
Bejqutsuz qbtajlarşa oşun atat.
Çaş baldar, eneler da oq icinde
Qyzyl qan suusun keclp bjoşa watat.

Asmandan aeroplan darb çacsa,
Çerdegi qalyñ eldi oşym wasat.
Qbtajdyn qyjma kezdyu suluu qyzy,
Darmansyz uulu oqqo teşyn acat.

Batıştan majda ölkeler orun aloşan,
Çek belyp kee bir çerde toqoj çaloşan.

Berki bet kyjyp turoşan altyn şamdaj,
Arqy bet urap çaloşan eski tamdaj,

Ortodo eki ölkönyñ cegi çatat,
Saqtawşan bizdin qyzyñ qbraan çandaj.
Biz ucyn watış cawış eki ocoq bar,
Dyjnenyn uruş otun çawuucular.

Terrorcul-Ital, japon-faşistteri,
Kezdegön maqsatyna woluşat zar.
Duşmandyn al maqsatyn byldyryyçy
Ölkömdyn cın walaş waatyrlar bar.

BILIMGE

Bilim bir—bilim altyn. bilim kensin,
Belgilyy nurun çacqan kyngö tenşin.
Bilgenge kyjyp turoşan şam cawraqtaj
Turmuştun gylın acqan çaloşy sensin.

Oşlojmun oşonduqtan könyñ welyp,
Çetsem dejt tereñine tlek kylyk.
Aşyr da acyşawşan şyrlarındy,
Acsam dejm taçryşba qylyp çyryp.

EŞİMBEKOV Q.

ÇAZOÏB TALAADA ÇAŞTAR

(Mektep baldarına)

Əsymdyk əndy torolup,
Gylgə səmçəq qonorluq,
Tuqavadaj tyz talaa
Çaşıl gylgə oronup.

Kөгөryp talaa gyl vurap,
Atərdaj çəb şurqurap,
Baldar tegiz köjnəkcən
Ojnop çyrət curqurap.

Baq-daraqtar kөгөryp,
Çaңırtıp arıq suu serip,
Byr vajlap sərbəq voj kerip,
Turojan kezi termelip.

Ojnop səşəp qalaadan,
Gyl terip baldar talaadan.
Top-top kelet otrjad
Tuş-tuştan qaşəp varavan.

Coşulup baldar top ojnop.
Tovu çəqtor voş ojnop,
Curuldaşəp nır tovu,
Balıq qarraj suu vojlop.

Bir top çaştar topurap,
Tegerek tartıp coşulat,
Gazeta oqup bırı anda
Suroo cecip olturat.

ÇANB ZAMAN ÇAŞTAR

Komandiri kommunist,
Kərsətyp çoldu baştadı,
Qılıqıdap tegiz tizilgen,
Çanb zaman çaştar.

Beş atar mıltyq qolunda,
Aldında ojnop attar,
Tap ucun qorojon voluşqan,
Çanb zaman çaştar.

Sotsialistlik mektepte,
Mıñdep oqup çatqanb,
Tilegi zor bolşevik —
Çanb zaman çaştar.

Şamdaşaj şajdoot çyrgeny,
Şaңqıldap ojnop kylgeny,
Ölkəny qoroqor esen çaş,
Asmandap ucup çyrşejny.

Traktor minip ojnoqon,
Kərdynsy kelin Zuuranb,
Gyldətyp kərkyn talaanb,
Əpkindyylər ir ald.

Ənər qacpajt bulardan,
Texnikanb qoloqo alojan,

Tarixta dalaj çañılbq,
Çasalıp taza vuralojan.

Gyldətet kycəp əmyrgə,
Bızdın şajır ulandar,
Qızmatın kəryp turoqanda,
Qubattap eli qubanojan.

TAŞTEMIROV T.

TURMUŞ KÖNYLDYY

Өскыс қылып өмырлік,
Компартіја шам қаққан,
Тујуқта қатқан ел үсүн,
Тууралар асық çол сарқан.

Becara dalaj çettiñdi,
Bilim menen suqardı,
Qыраақы қылып қаştardı,
Qırc bolottoj сыñadı.

Syjktyıyşyz Stalin,
Lenin çolun uzartqan,
Ala-Toonun eline,
Altın tuusun qarmatqan.

Tijip turoqan kyn boldı,
Çalıp emgekci qalqqa,
Altın zakon сыñardı,
Boloqon emes tarıxta.

Kөксөгөн eldin saarına,
Gyldөp turmuş çajnadı,
Aqındar сыñыр ar tyrdy,
Bulsul tili sajradı.

Qarılardı çaş қылып,
Qajra qurqan өmyrды,
Kөp çaşajın Stalin,
Turmuş qurdu көnyldyy.

Ваась 3 с.

ПРОСМОТРЕНО

СЧАСТЬЕ
АЛЬМАНАХ

Составитель **СЫДЫКБЕКОВ**
на киргизском языке

КИРГИЗСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ФРУНЗЕ 1939 КАЗАНЬ